

RESPONSABILITATEA

„Responsabilitatea = obligația de a efectua un lucru, de a răspunde, de a da socoteală de ceva de a accepta și suporta consecințele; răspundere”

În zilele noastre, puțini copii știu ce e responsabilitatea și de ce e așa de importantă în societate. Am întrebat câteva persoane „Ce este responsabilitatea?”, cele mai populare răspunsuri fiind:

- „Un om responsabil este persoana care învață mereu, care vine întotdeauna cu lecția pusă la punct.”
- „E elevul model, în care toți pot avea încredere deplină.”
- „O persoană responsabilă are grijă de familia și casa sa.”
- „Responsabilitatea reprezintă grija față de sine și de cei din jur.”
- „E elevul politicos chiar și pe stradă.”

Într-adevăr, un școlar responsabil este un copil model, un elev eminent și o persoană îngrijită.

Responsabilitatea trebuie reflectată atât în societate, cât și în familie, așa că vă vom prezenta câteva moduri de a te purta exemplar.

1. Responsabilitatea acasă

Familia este primul, cel mai mic, dar cel mai important grup social. „Acasă” este „cuibul” unde „ne refugiem” după o zi lungă – nu degeaba se spune că „Nicăieri nu-i ca acasă”!

Fiind într-un mediu atât de familiar, copilul are tendința să se relaxeze (ceea ce, în fond, e bine), dar să uite complet de obligații. Ele pot juca un rol important chiar și în această față a vieții de zi cu zi, între părinți, frați și surori.

Ca exemplu demn de urmat, tu trebuie să fii responsabil!

Însă ce înțelegem prin intermediul termenului „responsabil”?

Copilul responsabil:

- *Are grijă de familia sa*

Cum este normal, el își iubește familia, și-o ajută și o apără în măsura în care îi stă în putință.

(Un exemplu des întâlnit este relația frate mai mare-frate mai mic: fratele mai mare îi este mezinului ca un al treilea părinte, îl apără cât și cum poate și împarte tot ce are mai bun cu el.)

El încearcă să își ajute părinții cum poate și este cuminte, silitor, mulțumindu-i pe adulți.

- *Face treburile casei*

Spuneam mai sus că acest tip de copil își ajută părinții. Însă care este cel mai potrivit mod de a o face?

La această întrebare, răspunsul favorit (de altfel, cel mai uzual ajutor) este munca casnică.

Orice copil este capabil să facă ordine în camera sa, să ștergă praful, să scuture covoarele, de exemplu... Puțini o fac fără să fie rugați sau obligați de părinți. Un copil model o face din proprie inițiativă. Nu vrei să fii și tu unul?

- *Are grijă, dacă este cazul, de animalele de companie*

Unele familii dețin animale de companie. Dacă familia copilului se numără printre ele, un mod de a-și ajuta și mulțumi părinții este de a avea grijă de el.

Toți deținătorii de animale (mă adresez în special copiilor) pot face aceste lucruri: să-și hrănească, să se joace, eventual să curețe culcușul sau să-și scoată afara câinele/pisica/papagalul/peștișorul mult dorit. Tristul adevăr este însă că multe dintre ele sunt uitate de copii...

Fiind o obligație mare, adulții se ocupă de ele, viața lor depinzând de acest lucru.

Un copil exemplar are grijă de animalușul său, îl hrănește regulat cu mâncare specială, îi asigură un culcuș curat și se joacă cu el.

1. Responsabilitatea la școală

Școala este o instituție unde elevii petrec, la vârsta noastră, cam un sfert de zi. De aceea, ea este pentru noi principalul loc unde, pe lângă faptul că ne împrietenim și socializăm cu copiii de aceeași vârstă, învățăm.

Un elev responsabil ușurează prin felul său de a fi munca proprie și a cadrelor didactice.

Ce sens capătă acum termenul „responsabil”?

Elevul responsabil:

- *Este atent cu cei din jur*

El nu supără pe nimeni și îi ajută pe toți ceilalți colegi.

Nu trebuie ca ceea ce zicem să se înțeleagă greșit: elevul nu trebuie să adopte stilul de comunicare pasiv (reprezintă oamenii care lasă de la ei în defavoarea lor, în câștigul altora), ci să facă ce este corect și să își apere punctul de vedere. Însă nu trebuie să se atingă cealaltă extremă- stilul agresiv (zis „buldozer”); reprezintă oamenii ce cred că sunt singurii care au dreptate și folosesc violența spre a-i convinge pe ceilalți), ci să dovedească înțelegere și compasiune.

La școală nu ar trebui să se vorbească urât! Studiul efectuat de cercetătorul japonez Masaro Emoto dovedește cum ne influențează vorbele, muzica și sentimentele transmise de cei din jur... Cu alte cuvinte, nu te purta urât!

- *Are grijă de sala de clasă sau laboratorul unde învață*

El menține curățenia și bunăstarea lor și îi convinge și pe ceilalți colegi să facă la fel.

Mulți copii fac mizerie cu gândul că „doamnele de servicii” vor face curățenie în clasă. Nu este deloc corect, ele nefiind obligate să strângă după noi. De aceea le putem respecta și pe ele și pe noi înșine ca colectiv oprin fenomenul și făcând ordine în clasă.

Prin „bunăstare” înțelegem păstrarea într-o stare bună a băncilor, dulapelor sau a altor obiecte care se află în clasă/laborator. Există copii care le strică, pe care el, elevul exemplar, îi avertizează că la începutul anului au semnat un set de reguli, dintre care amintim:

„Nu deteriorezi materialul didactic și educativ pus la dispoziție.”

- *Este silitor și muncitor*

Trebuie să ascultăm de profesori, să luăm parte la oră și să îndeplinim tot ce ține de aceasta, altminteri calitatea învățământului va lăsa de dorit. Cu alte cuvinte, trebuie să fim silitori.

Însă ce înțelegem prin intermediul termenului „silitor”?

Un elev silitor și muncitor își exprimă interesul pentru școală, adică învață toate lecțiile la toate materiile, își scrie temele și, în timpul orelor, participă la tot, este cuminte, tăcut (nu vorbește cu altcineva) și îndeplinește chiar și cele mai banale cereri: ridică mâna când vrea să răspundă, dacă vrea să completeze ceva, așteaptă colegul să termine...

Dacă tu nu ești muncitor, tot efortul depus de tine, de părinții tăi sau de cadrele didactice nu va avea nici o valoare, profesorul aflându-se în situația incomodă de a relua lecția, chiar dacă ceilalți au fost în stare să înțeleagă. Cu alte cuvinte, cu toții veți avea de pierdut.

3. Responsabilitatea pe stradă

Un copil binecrescut se poartă frumos peste tot, mai ales pe stradă.

Însă ce înțelegem când auzim „pe stradă”?

Buna purtare în stradă influențează modul în care ne facem simțiți în societate.

Copilul model:

- *Este atent la cei din jur*

Un copil binecrescut se poartă frumos cu cei din jurul lui, respectul și politețea fiind calitățile sale de bază.

Prin felul în care te porți dovedești educația care ți-a fost acordată cu efortul familiei. Dacă purtarea ta lasă de dorit, imaginea pe care ți-o faci ție și familiei tale nu se va confirma așteptărilor. Depinde însă dacă respectivei persoane îi pasă de ceea ce cred alții...

- *Respectă codul rutier*

Codul rutier este un set de reguli pentru pietoni care ne pot menține siguranța când circulăm.

Deși regulile sunt simple, puțini le respectă, punându-și astfel viața în pericol:

1. Deplasați-vă pe trotuare SAU, dacă acest lucru nu este posibil, cât mai aproape de marginea stângă a drumului;
2. Traversați numai prin locurile special amenajate (zebră) SAU, dacă acest lucru nu e posibil, pe la colțul străzii, după ce VĂ ASIGURAȚI că puteți trece în siguranță;
3. Dacă ați fost accidentat în timp ce treceți strada FĂRĂ SĂ VĂ ASIGURAȚI, VINA VĂ APARTINE;

4. Nu blocați în nici un fel trotuarul (dacă nu este altă cale, lăsați măcar 1 m pentru ceilalți pietoni).

Aceste reguli se vor aplica și în cazul celor care se deplasează în scaun cu rotile sau pe patine/role.

Respectă codul rutier și nu vei avea nimic de pierdut. În fond, nu se merită să îți pui viața în pericol pentru a prinde tramvaiul/autobuzul.

4. Responsabilitatea față de propria persoană

Primul lucru pe care îl observăm la un copil responsabil este ca se menține sănătos și îngrijit, indiferent de sezon.

Dar ce sens capătă termenul „responsabil” în context?

Persoana responsabilă:

- *Este atentă la îmbrăcămintea sa*

Un om responsabil are grijă cum se îmbracă, nu neapărat de imagine: hainele au fost create cu un scop practic, acela de a ține de cald.

Multă lume se folosește de anumite articole vestimentare așa-zise cool (pantalonii tăiați), care își pierd scopul inițial, însă ies în evidență. (Nu insinuez că nu e bine să ieși în evidență, însă nu într-un mod negativ, ca pantalonii rupți purtați în timpul iernii, de exemplu.) Acest mod de gândire nu este corect, sănătatea fiind mai presus de toate.

Bineînțeles, el se va îmbrăca cum îi cere contextul: de exemplu, un elev va purta uniformă la școală.

- *Este atentă la sănătatea sa*

Ce sens mai are imaginea respectabilă pe care ai impus-o, dacă prețul plătit a fost sănătatea ta ?

Un copil cu adevărat responsabil are grijă de sănătatea sa mai presus de ceea ce cred ceilalți de aceeași vârstă.

Cum te poți menține sănătos?

Una dintre marile probleme cu care se confruntă generația noastră este telefonul.

Sănătatea fizică (probleme oftalmologice și radiațiile emantate de acesta), psihică (insomnii) și emoțională (izolare socială, nu mai comunică la fel cu oamenii) au fost afectate în urma utilizării excesive a acestei tehnologii. Unul dintre principalele motive la vârsta noastră este reprezentat de jocuri.

OMS (Organizația Mondială a Sănătății) a clasat telefonul în topul pericolelor „posibile” de cancer! Tot ei au afirmat că, utilizat excesiv, ar putea conduce la o așa numită dependență.

Sper că, odată cu trecerea timpului, tot mai mulți vor renunța la folosirea lui excesivă!

- *Practică activități sportive specifice vârstei*

Un rol important în menținerea sănătății fizice a organismului este practicarea unui sport specific vârstei.

Bineînțeles, nu este obligatoriu, însă activitățile sportive ne pot menține condiția fizică. Atenție, efortul depus nu trebuie să fie mult prea mare, depus în condiții vitrege, în acest caz nemaifiind benefic.

- *Are grijă ce mănâncă*

Mâncarea constituie un rol foarte important în menținerea sănătății. O alimentație sănătoasă te poate menține în formă și îți întărește sistemul imunitar.

În ultimul timp, din ce în ce mai multă lume începe să devină mai responsabilă când vine vorba despre ce mănâncă.

Însă ce ar trebui să mâncăm?

Un om responsabil știe că, pentru a fi mai sănătos, ar trebui să renunțe măcar parțial la grăsimi și dulciuri, pe care le poate înlocui cu fructe, legume, carne slabă (pui, miel) și lactate.

Aplicând măcar o parte din aceste exemple, cu siguranță vom deveni persoane mult mai responsabile!

Cu respect,
Clasa a VI-a C
Colegiul Național Iași